

PORTRET VAN 4 BOSDICHTERS

6 juli Lappersfortbos, hoofdingang Ten Briele, 14u30

Zomerse gedichtenwandeling in bos der dode dichters met Claus-hommage

Op zondag 6 juli 2008 om 14u30 is er een bescheiden Claus-hommage in het bedreigde Lappersfortbos door 3 bosdichters (Staf De Wilde, Sabine Luypaert, Karel Depelsemaeker) en één boszanger (Frank Van Alfene). Dit zal gebeuren tijdens de zomerse poëziewandeling. Als eerbetoon aan wijlen Hugo Claus - geboren Bruggeling - wandelen we het Hugo Claus Pad samen in met enkele gelegenheidsgedichten geschreven bij de dood van Hugo Claus. Daarna laten we tijdens een boswandeling de stem van de levende dichters Staf De Wilde, Sabine Luypaert en Karel De Pelsemaeker weerklinken. Aan het einde van het bos, bij de poëtische rustplaats van onze dode dichters ' Mark Braet, Melanie Vanbrughe en Jotie T' Hooft' brengt Frank Van Alfene 2 boszangen ten gehore rond afscheid & verdriet. Als hommage aan alle dode dichters. Daarna wandelen we terug naar de ingang en een slotzang zendt ons met liefde naar de huizen en de straten van de stad, met handen vol hoop...

A. Wie is wie? Bezieling tussen de woorden...

4 bosmusketiers Karel De Pelsemaeker - Staf De Wilde - Sabine Luypaert - Frank Van Alfene & Onze dode dichters Mark Braet, Melanie Vanbrughe en Jotie T'Hooft

B. Waarom de Lappersfort Poets Society?

C. Lappersfort & de bossen van Vlaanderen...

D. Hut Fabricom Vredesbos : duurzame grondenruil overheden & Suez-Fabricom Gti

A. Wie is wie? Bezieling tussen de woorden...

* Karel De Pelsemaeker

0) Wat is de betekenis van Hugo Claus voor jou?

Hugo werd in 1929 geboren, ik in '49. Wanneer ik Claus voor het eerst las had ik al favoriete schrijvers: Stijn Streuvels, Felix Timmermans, Cyriel Buyse, Virginie Loveling en Louis Paul boon. Ik had door hen te lezen niet alleen een grote bewondering voor de natuur ontwikkeld, maar ook een zekere mensenkennis, ook angst voor sommige mensen; ik was tussen mijn dertien en zestien jaar een wantrouwige teenager.

Wanneer ik in 1964 ' De Hondsdagen' van Hugo Claus las, vond ik dat de schrijver te ingewikkeld schreef. Ik vond het een moeilijk boek en dacht dat de schrijver Arthur Conan Doyle met Sherlock Holmes achterna deed. (Sherlock Holmes was toen een tv-serie)

Wanneer ik 'Verlangen' las vond ik de schrijver al heel wat menselijker. Ikzelf was ook al volwassener geworden. In die jaren zeventig met Emmanuelle en Sylvia Kristel, verdenk ik hem van een midlifecrisis. Met 'Het verdriet van België' sloeg de schrijver wel de nagel op de kop...ik bedoel de mythische schrijver is een echte realist geworden.

Het gedicht hierna 'Ulysses' van Hugo Claus vind ik heel bijzonder:

*"Te veel gevechten heb ik gezien,
te veel gejangk van vrijers gehoord,
ik heb altijd te ver gereisd.*

*Een kijkdoos heeft mijn oog vervangen,
een bromtol mijn oor.*

*Te veel modder,
te veel krenge er in.*

Te veel vreugde.

*Ik verberg me nu tussen de minnaars,
die bedelaars."*

Realistischer en meer mythisch kan niet, vind ik.

1) Wie ben je?

Pietje vogel zoals ze me wel eens heetten wanneer ik klein was. Een Geraardsbergenaar die een dagtaak in Brussel vervult als archivaris bij de Koninklijke Munt van België. In mijn vrije tijd ben ik natuurgids en -dichter.

2) Waar liggen je bos- en natuur roots?

Tot het vijfde studiejaar ging ik naar de gemeenteschool van Overboelare, onze weg naar school liep door het prachtige Arduinbos. In september waren er de noten aan de hazelaars, de paddestoelen, de braambessen. In de winter de spechten en de gaaien. In februari de katjes aan de hazelaar. In de lente zag ik langs de paden de jonge varens uitlopen, in het bos vaarde ik dikwijls verder op een wit zilveren meer van bosannemonen. Wanneer ik dan te laat op school arriveerde, zei ik steeds dat ik een speciale vogel had gezien. Vandaar Pietje vogel: de onderwijzeres gaf me die naam.

3) Wat bracht de bosbeweging en de bosbezetting bij jou en in je vriendinnenkringen teweeg?

Ik dacht steeds aan deze woorden: 'De onmacht is hevig en de winter duurt nu hevig', (uit 'Geloven' een nummer van Liliane St - Pierre). Vooral omdat in mijn werk- en vriendenkring, de meeste mensen nogal al onverschillig blijven t.o. milieuaffaires. In onze buurt ligt ook 't Hoppebos. Samen met mijn 2 dochters deden we aan verschillende protestmanifestaties mee. Een bos, waar de natuur eeuwen aan gebouwd heeft, kan tegenwoordig in een paar dagen gekapt worden. Nog geen jaar nadien kan het al een villa- of industrieterrein zijn.

4) Welke dichtertelijke boodschap heb je voor de politiciers van Brugge en Vlaams Ommeland?

Bescherm Brugge die schone met een groene omwalling, want de vijanden verschuilen zich in regen en de lucht die wij allen ademen. Houd de stad Brugge rein, van in haar haar tot aan haar tenen.

5) Kunnen kunst & poëzie de bossen redden?

Beïnvloeden toch, in het lager onderwijs worden we al gevormd. Gedichten maken kinderen soms wijzer dan de lessen biologie of natuurwetenschappen.

6) Heb je nog een boodschap voor Suez en de Fabricom groep?

Vertel de mensen hoe het met Vlaanderen is gesteld ten opzichte van de Europese wetgeving over bebossing en zuiver drinkwater.

7) Waar lig je soms nog van wakker?

Over wat zal ik dichten?

Over poetsenbakkers misschien,
over parken zonder bloemen,
of zal ik over vrede rijmen.
Waarover kan ik schrijven?

Over vogels en oorlogsvliegtuigen,
aan de blauwe einder in de zon,
of zal ik over vrede schrijven?

Over fietsen en auto's in de steden,
over de bergen en remmen die falen,
of zal ik over vrede schrijven?

Over alledaagse en bijzondere dingen,
over woestijnen en zeebevingen,
of zal ik over vrede schrijven?

Over waterlelies en cactussen,
over zuiver water en zure regen,
of zal ik over vrede schrijven?

Of over verslaving en alcohol,
over maneschijn en wijn,
over eb en overvloed;
over de verloedering
en het mensdom.
Of over het dierenrijk?
Dan kan ik over vrede schrijven!

8) Hoe moet het nu verder met de democratie ?

De kleuren zullen geschud worden, blauw, rood, groen, oranje laat ons hopen niet teveel zwart-geel, zodat het niet wazig wordt. We zien nu al door de bomen het bos niet meer.

9) Wie is je lievelingsdichter(es) en waarom?

Maria Vasilis, zij zag de drang waarmee de bomen zich uit de aarde wrongen.

10) Nog een treffend citaat? Of een toemaatje?

Zeven decennia of de duur van een mensenleven, is maar een minuscuul druppeltje water in de eindeloze zee der tijd.

*** Staf De Wilde**

Ik zie het Groene Gordel Front (GGF) als een waakvlam die de beleidvoerders eraan moet herinneren dat de imperatieven van de economie voortdurend moeten worden afgewogen tegen die van de ecologie. Karel van de Woestijne schreef ooit in een euforische bui: 'Vlaanderen, o welig huis, waar we zijn als genodigden aan rijke tafelen...' Hoe proeft men de weelde van een rijke tafel met een gasmasker voor de mond?

0) Wat is de betekenis van Hugo Claus voor jou?

Samen met Gezelle de grootste van alle Vlaamse dichters, vanwege hun ongeëvenaarde virtuositeit – geen grote denkers, er zijn niet zoveel denkers onder de Vlaamse dichters, maar hun taalbeheersing is verbluffend.

Hun gebrek aan ideeën bepaalt hun niveau op wereldschaal: daar zijn ze bij de betere maar niet bij de beste – ze hebben bijvoorbeeld niet het formaat van Pablo Neruda of William Butler Yeats.

1) Wie ben je?

De zoon van een ‘huisvrouw’ en een fabrieksarbeider, geboren in Hamme wat met ‘ham’ heeft te maken: een dorp ingeklemd tussen twee rivieren.

2) Waar liggen je bos- en natuurroots?

Ga eens wandelen of fietsen op de dijken van Durme en Schelde, loop door de Bunt in Hamme en dan weet je genoeg.

3) Wat bracht de bosbeweging en de bosbezetting bij jou en in je vriendinnenkringen teweeg?

Inspiratie.

4) Welke dichterlijke boodschap heb je voor de politici van Brugge en Vlaams Ommeland?

Mijn zeer gewaardeerde collega Louis Dekeyser is schepen in Damme: aan hem heb ik niets te vertellen dat hij niet zelf al weet: meer politici zoals deze man en het zou heel wat beter lopen.

5) Kunnen kunst & poëzie de bossen redden?

Neen, kunst redt soms het leven van de kunstenaar: ze belet hem om gek te worden.

6) Heb je nog een boodschap voor Suez en de Fabricom groep?

Ofwel: ze kunnen de pot op ofwel precies hetzelfde als voor alle ondernemers: denk niet enkel aan de ademhaling van aandelen, kijk naar tv-beelden van een beurs – je ziet een zottenkot.

7) Waar lig je soms nog van wakker?

Ik lig alleen overdag wakker, er bestaat een heel gezond slaapmiddel: het lichaam van een vrouw (of man, als je dat verkiest)... ‘een man alleen is in slecht gezelschap’: wellicht geldt dit ook voor een vrouw.

8) Hoe moet het nu verder met de democratie?

Het woord bevat 2 delen, ‘demos’ en ‘kratein’ (als dit de juiste klankweergave is, ik ken geen Grieks): het volk behoort te regeren. Maar als we geen dwazen willen in de regering, moeten we de dwazen van het volk wat slimmer maken, wat wijzer vooral.

9) Wie is je lievelingsdichter(es) en waarom?

Ik heb niet echt een particuliere favoriet, verwantschappen bestaan: met Karel van de Woestijne, Jacques Bloem, Pablo Neruda, Rabindranath Tagore en William Butler Yeats. En Jacques Prévert: het moet niet altijd zo ernstig zijn.

10) Nog een treffend citaat ? Of een toemaatje?

De grote Multatuli schreef onder meer: 'Slaven maken de tiran, gelovigen lokken bedrog uit.' Het spreekt van zelf dat hij de lichtgelovigen bedoelde die altijd bereid zijn om achter een vlag aan te lopen.

* Sabine Luypaert

0) Wat is de betekenis van Hugo Claus voor jou?

Behoort door zijn veelzijdigheid, zijn uitgesproken mening en talent, onmiskenbaar tot het kruim van de Belgische auteurswereld. Zijn melancholische, humorvolle, scherpe, harde en soms net over het randje zijnde kritieken en analyses vinden weerklank in zijn verhalen en gedichten op een inmenselijke manier, die ook het rauwe van de mensheid niet verafschuwd.

1) Wie ben je?

Een Oost-Vlaamse met plattelandse roots.

2) Waar liggen je bos- en natuur roots?

Overal waar groen te vinden is, liefst nog in combinatie met bos, water en bijhorende fauna, daar kan ik pas echt tot innerlijke rust komen. Het geeft mij energie en inspiratie. Mijn bos-en-natuur-roots liggen dus in alles wat groeit, bloeit... en ademt.

3) Wat bracht de bosbeweging en de bosbezetting bij jou en in je vriendinnenkringen teweeg?

Een onmachtig gevoel tegen de moderne maatschappij, waar steeds duidelijker schijnt te worden dat met geld alles kan gekocht worden. Wat er wel graag vergeten wordt is dat groen, de long is van onze levensstandaard. Niet alles kan chemisch nageemaakt worden. Ook ben ik onderhevig aan een onbedwingbare drang om schrijvend tot steun te zijn in bijna alles wat pro-leven-activisten doen, met dien verstande dat ik tegen geweld ben.

4) Welke dichterlijke boodschap heb je voor de politiciers van Brugge en Vlaams Ommeland?

laat ons wat letters naar elkaar gooien
 en dan hard nadenken
 over een druppeltje kruiden
 om de boel op te fleuren
 op het kweekveld van
 woordanimatie
 tot een groene gordel
 in glimlach herrijst
 tot omstrekens toe

5) Kunnen kunst & poëzie de bossen redden?

Ik vrees van niet, maar de schrijvende pen is een machtig medium en kan mensen er wel toe aanzetten over dingen na te denken, in plaats van blindelings, mooi verwoord kapitaal te volgen.

6) Heb je nog een boodschap voor Suez en de Fabricom groep?

Laat hen bouwen op palen, hoog genoeg om bomen te laten groeien.. laat hen glasconstructies gebruiken. zodat de zon... door daken van glas, haar aarde bereiken kan. Laat hen zonnepanelen gebruiken, groene energie en bouwen ... aan de toekomst zoals een bouwbedrijf waardig is. Laat hen voor elke boom een nieuwe planten... voor elke spriet een steen vernoemen in het meest milieuvriendelijke gebouw... dat dan met recht gebouw genoemd mag worden.

7) Waar lig je soms nog van wakker?

Soms lig ik wakker van benauwdheid die veroorzaakt wordt door het somtijds verstikkende economische milieu ... waarin we genoodzaakt worden te leven.

8) Hoe moet het nu verder met de democratie?

Zoals elke demonstratie een borst is die fier vooruit steekt .. zo ook deze .. zal ik mij herinneren... telkens ik door een bos of natuurgebied wandel en stiekem, de naam van het bos wat wijken moet zal uitspreken.. zodat de natuur mij hoort.. en in de adem van solidariteit.. zal schitteren ... net als mijn woorden van verzet.

9) Wie is je lievelingsdichter(es) en waarom?

Garcia Lorca, Eric Van Ruysbeeck, P.Neruda,... maar in het land van de levenden vooral **Ari Vogelaar**, omdat hij tegelijkertijd erg rakend en keelgrijpend schrijft maar nog meer begaan is met menselijkheid dan in zijn woorden staat te lezen en **Bert Deben**, want hij is ook één van die auteurs die er in slaagt een lezer bewust te maken van de enorme lading die tussen witregels straalt.

10) Nog een treffend citaat? Of een toemaatje?

bomen groeien uit beton
van weten dat er meer is
stille klimt uit verdriet
waar aardse zuchten
zich herverdelen

wortels zijn sterker
dan welke steen ook
omdat zij gelegd zijn
door moeder aarde

doch daar groeit ook een witte vlek
waar ooit groen rebelleerde
zoekend naar de uitlaatklep
van wat werd ingeademd

Sabine Luypaert en Mickey F

* **Frank Van Alfene** www.frankvanalfene.be

0) Wat is de betekenis van Hugo Claus voor jou?

Een mengeling van tragiek.

1) Wie ben je?

Een verzameling van herinneringen, een perspectief van gedachten.

2) Waar liggen je bos- en natuurroots?

In het sprookjesbos, waar elfjes dansen rond het mos.

3) Wat bracht de bosbeweging en de bosbezetting bij jou en in je vriendinnenkringen teweeg ?

Een wildgroei aan wetgeving.

4) Welke dichterlijke boodschap heb je voor de politiciers van Brugge en Vlaams Ommeland?

Beheer het bos multifunctioneel.

5) Kunnen kunst & poëzie de bossen redden?

Ja, op een bedje van ochtenddauw.

6) Heb je nog een boodschap voor Suez en de Fabricom groep?

Ontwikkel steeds compensatie m.b.t. ontbossing.

7) Waar lig je soms nog van wakker?

Als het bos praat.

8) Hoe moet het nu verder met de democratie?

Amor omnia vincit.

9) Wie is je lievelingsdichter(es) en waarom?

Het onderpastoorke G.G. onvoldoende naar waarde geschat.

10) Nog een treffend citaat? Of een toemaatje?

Omhels wat bestaat.
Geniet van wat komt
Geluk kan je verstoren.

* (wijlen) Mark Braet (07.07.1925 - 06.02.2003)

Ik, zonder diploma, die de universiteit van het leven doorliep, en Pablo Neruda parafraserend, zeggend : 'ik ben maar een dichtertje'.

Aangewaaid uit Nieuwpoort in een heerlijke stad waar ik reeds met mijn moeder kwam in de 30'er jaren, op bezoek bij haar zuster die een volkscafé runde vlak bij het Begijnhof. Moeder is gestorven in de toenmalige St. Jozef-kliniek toen haar broer burgemeester was te Oostkerke. Een broer van mijn vader was burgemeester te Damme en woonde waar 'De Grote Sterre' was blijven stille staan. "Wat heeft dat allemaal met bos en groen te maken" hoor ik je reeds zuchten. Maar zoals F. Kiesling schreef: "Jullie die naar de toekomst gaan moeten doorheen het verleden, anders hebben jullie geen toekomst".

10 mei 1940 : overval van Nazi-Duitsland op o.m. België; alle scholen dicht. Joepie! We zijn jong en dat is fijn! 17 dagen later : drie bommen uit stevig Krupp-staal worden zo maar zonder toelating door een Duitse bommenwerper op het ouderlijk huis gelost. Huis aan diggelen, wij ongedeerd van tussen het puin en weg naar Brugge. Nieuwe school, nieuwe vriendjes, nieuwe ervaringen. De oorlog kon me gestolen worden en het dagdagelijks verboden beluisteren van de radioberichten uit Engeland was niet voor mij weggelegd. Mijn ik-persoonkje interesseerde zich alleen voor boeken, gedichten, tekenen en schilderen. 1941 : 'Operatie Barbarossa' gaat van start, of met andere woorden : Duitsland valt Rusland binnen. Vader Braet ontstopt een overgebleven fles champagne, zeggend : "De Moffen zijn er aan, nu ze Rusland hebben aangevallen. Leve het Rode Leger!" Het leek me een vreemde bedoening. Het gebeurde allemaal zo ver van Brugge weg; het ging aan mijn ezelsoren voorbij en ik dacht: leve de boeken, leve de poëzie. Mei 1942 : mijn broer wordt aangehouden in Frankrijk om via Spanje Engeland te bereiken. Voor zijn leeftijdsgenoten was het ogenblik aangebroken om verplicht naar Duitsland te gaan werken. Het 'Herrenvolk' had slaven nodig, en in alle bezette landen stonden de plaatselijke slavendrijvers gereed om een handje toe te steken in de jacht op 'werkonwilligen'. En zie, mijn ik-wereldje kantelt, mijn ogen en oren gaan open, en plots is alles anders. Nog in de loop van hetzelfde jaar sluit ik aan bij het Verzet.

Aanvankelijk verdeling van illegale bladen, later wordt het ingewikkelder. 1943 : sluit aan bij de illegale KP en beland in wat men het Gewapend verzet heeft genoemd. Vrienden uit de RMS en het KA worden aangehouden, leraars ondergaan hetzelfde lot. Mijn lievelingsleraar Nederlands, de letterkundige Jan Schepens wordt, samen met andere Bruggelingen, als gijzelaar opgesloten. Mijn goede vriend Kamiel Top, de belovende dichter uit Nieuwpoort, wordt weggevoerd naar het concentratiekamp Flossenburg waar hij zal omkomen. Mijn goede kameraad uit het Verzet, Mahieu Hinoul met schuilnaam 'René' komt terecht in het concentratiekamp Grosz-Rosen in Polen en ziet nooit nog Brugge terug. Mijn koerierster met schuilnaam 'Jacqueline' komt terecht in Auschwitz en overleeft het niet. En de lijst groeit steeds maar aan. Op 12 september 1944 is Brugge van de zwarte pest verlost. Maar de oorlog is niet ten einde. Op 6 augustus 1945 komt als uliem toemaatje de dodelijke flits die uitgroeit tot een reusachtige paddestoelwolk van zowat dertienduizend meter hoog. Het 'Manhattan-project', zijnde de atoombom, was realiteit geworden, en hoewel de meeste wetenschapslui zich hadden uitgesproken tegen het gebruik ervan op het Japanse grondgebied, bleek de monsterachtige paddestoel boven Hiroshima een niet mis te interpreteren teken. Het was politiek duidelijk dat de USA ook in de toekomst voor het inzetten van atoomwapens niet zou terugdeinzen in het geval de zelfbepaalde zekerheidsbelangen dergelijke stap zouden 'gebieden'. En droomden toenmaals niet sommigen, zelfs luidop en schaamteloos, van een preventieve atoomslag tegen de Sovjet-Unie?

Er was dus een probleem ontstaan dat het lot, de toekomst, kon bepalen. Zouden dezelfde wetenschapslui, die de weg gevonden hadden naar de doos van Pandora waarin de atoombom te wachten lag, ook de weg vinden naar de uitschakeling van een kernoorlog samen met vele andere vormen van oorlog? Want zou het openen van de doos, zoals helaas Epimetheos ervaren had, niet alle ellende over de aarde uitstrooien, en zou men de doos zo snel weer kunnen sluiten dat tenminste de hoop er nog in achter bleef? En aldus kwam in de loop van maart 1950 te Stockholm, op voorstel van de Franse kernfysicus Frederic Joliot-Cury, de oproep tot de verbanning van alle atoomwapens in de hele wereld tot stand. De eerste in ons land die de 'Oproep van Stockholm' ondertekende, was Koningin Elisabeth. Binnen enkele maanden was de 'Oproep', begeleid door de vredesduif van Pablo Picasso, door meer dan 500 miljoen mensen ondertekend. En toen kwam de 'Koude Oorlog'. De heksenjacht op Communisten, of wat er voor doorging, was open. Neen, ik werd niet terechtgesteld zoals het joodse echtpaar Ethel en Julius Rosenberg in de USA; ik moest niet naar het buitenland vluchten zoals o.m. Charlie Chaplin en Bertolt Brecht die in de USA verbleven; ik werd niet van de ene op de andere dag werkloos, zoals o.a. gebeurde met de directeur van Sabena, Dimitri Golde, die in het verzet tegen de vreemde bezetter, een belangrijke rol had vervuld. Maar toen ik in 1958 een visum aanvraagde om mijn broer in Belgisch Congo te bezoeken, werd me dit visum geweigerd met als motivatie, geformuleerd door de toenmalige directeur van de Belgische Staatsveiligheid, dat ik in 1957 Moskou had bezocht en dat ik actie had gevoerd voor het verbod van atoomwapens in Oost en West.

En zo verstreek de tijd die mij op aarde was gegeven. En ik trok doorheen een deel van de wereld, maakte kennis met prachtige mensen en schurken, sliep in parken en luxueuze hotels, zag in vele musea de kracht en schoonheid van onze cultuur, bijeengebracht in schilderijen, kantwerk en tapijten, of het nu in Leningrad of Madrid was, in Bilbao of Krakow, in Parijs, Moskou, Amsterdam, Berlijn of Lissabon. Reizend langsheen de 'Zijderoute' van Marco Polo, staande midden de hoogvlakte van het Pamir-gebergte, trekkend doorheen de Aziatische Hongersteppe waar ik een kamelenjong zag geboren worden; thee slurpend in Samarkand of Bouchara; koffie proevend in Caracas; uitkijkend over de Grote Oceaan in Isla Negra waar Pablo Neruda woonde. Ik herinner me een dag in april 1969, toen ik, midden de militaire dictatuur van het kolonelsbewind, in Griekenland verbleef. Ik had Thebe met de zeven torens gezien en het Orakel van Delphi geraadpleegd. Het mij toegefluisterde antwoord bestond uit de versregel door de Griekse dichter Yannis Ritsos geschreven, die toen op het eiland Samen gevangen zat: "Het licht zal zijn boom vinden, en de boom zijn vrucht".

Dit doet me nu denken aan traangas, chargerende politie te voet en te paard, waterkanonnen en met rubberkogels vurende soldaten. Pogend dit allemaal te ontwijken, staande aan de voet van de ringmuur rondom Jerusalem, ter gelegenheid van een internationale vredesactie, met als 'wapens' kleurige ballonnetjes, de vredesduiven van Pablo Picasso, en de diep-menselijke oproep tot wederzijds respect, en begrip tussen Israël en het door het leger bezette deel van Palestina.

Later kwam het Midden-Oosten opnieuw aan mijn deur kloppen. Na de terugkeer van een eerste bezoek aan Bagdad, samen met een delegatie uit Brugge-Oostende, maakten we de 'Oproep van Bagdad' bekend bij de media, politieke partijen e.a., voor humanitaire hulp aan de Iraakse bevolking en vooral aan de kinderen. Deze sterven als vliegen aan ondervoeding (zelfs melkpoeder is verboden in te voeren bij bevel van de USA-humanisten). Deze 'Oproep' werd in de eerste plaats onderschreven door Hugo Van Dienderen gevolgd door Agalev als Vlaamse Partij. En daarmee was helaas de kous af. Geen teken van leven van welke andere klassieke, zich democratisch noemende partij ook. En het is nog steeds wachten op reacties t.o.v. de recente stellingname van de

Belgische VN-rapporteur Marc Bossuyt, die zeer scherp naar de USA (en diegenen die blijven zwijgen) uithaalde : "Irak-sancties, aanfluiting van de mensenrechten".

En hetzelfde deed zich voor toen het klassiek geworden USA-schema "in naam van de mensenrechten" tegen Joegoslavië in werking trad. Voor wat betreft de situatie van de Koerden, werden de mensenrechten gemakshalve vergeten. Turkije is toch een trouwe NAVO-bondgenoot waar de USA belangrijke militaire basissen heeft, nietwaar Humanisten-aller-landen ?!

De legitieme weigering van Joegoslavië, om het dictaat te aanvaarden dat moest toelaten dat NAVO-eenheden het land praktisch konden bezetten, zette de Amerikaanse uitvinding van de weegschaal met 2 maten en 2 gewichten in beweging...

En met steun van de NAVO-bondgenoten, die als vazallen optraden, vielen uit de hemel slimme bommen die bij vergissing op onschuldigen en weerlozen terechtkwamen. Tienduizenden mensen werden van de ene dag op de andere werkloos wegens de vernietiging van bedrijven, en daar waar het elektrische en chemische bedrijven betrof, waren de ecologische gevolgen uiteraard rampzalig. En deze infernale situatie werd door de vazallen vlijtig gesteund en bewierookt door o.m. de Duitse minister Joschka Fischer en de Belgische minister Eric De Rycke. En leve de krokodillentranen, leve de ethiek van de aanvalsoorlog, als het maar veel, veel geld en macht opbrengt (voor enkelen). De duizenden in Kosovo en omstreken, die straks, dank zij de 'slimme bommen' made in USA, uit verarmd uranium vervaardigd, de kankergezwellen in hun lichaam zullen voelen groeien, kunnen maar best hun humanitaire rechten vergeten.

Nu de leugens en bewuste vervalsingen betreffende Kosovo meer en meer worden bekendgemaakt; nu o.m. de verklaringen van Spaanse piloten die geweigerd hebben in Kosovo burgerdoelwitten te bombarderen gepubliceerd werden, zouden we toch kunnen verwachten en hopen dat diegenen die zich door reële humanitaire aspecten hebben laten misleiden of beïnvloeden, nu duidelijk hun afkeuring zouden uiten tegen die Amerikaanse politiek en de volgzzaamheid van Europese staten.

Dit brengt me, tot slot, bij de Duitse filosoof Ernst Bloch en zijn avontuurlijke wijsbegeerte i.v.m. het probleem van de toekomst, de jouwe, de onze. Bloch, een vooraanstaand marxist die gekozen had in de DDR te wonen en te werken, maar diep teleurgesteld dit land verliet. In de DDR verweet men hem o.m. dat hij binnen de Marxistische visie 'idealistische opvattingen' binnenbracht, zoals de gedachtengang over de verhouding tussen Atheïsme en Christendom, waardoor hij - intellectueel eerlijk - een aantal dogma's binnen een verstard, verstikkend Marxisme, moest aanvallen en ontmaskeren. Het is een absolute aanrader het werk van Martin Plattel 'De rode en gouden toekomst' te lezen, waarin hij zeer duidelijk ingaat op de opvattingen van Ernst Bloch, ook betreffende de ons omringende natuur. De lezer(es) krijgt aldus dieper inzicht in het basiswerk van Bloch, nl. 'Das Princip Hoffnung'.

Hoe belangrijk is het inderdaad niet de levende, werkende, nadenkende, creatieve mens te overtuigen dat hoop bestaat, en een fundamenteel bestanddeel is, een noodzakelijkheid, want zonder hoop kunnen we niet leven.

Brugge, 24 augustus 2000 (<http://www.regiobrugge.be/ggfbrieven.php?p=115> verschenen in Oikos 15, herfst 2000) (op www.ggf.be staan huldedichten voor Mark Braet geschreven door Herman J.Claeys, Paul Saccasyn, Don Fabulist, Marcus Cumberlege)

* (wijlen) Melanie Vanbrughe (11.05.73 - 11.07.06)

Op <http://www.moonartgallery.be/news.php?readmore=1871> lees je meer over Melanie. Zij koestert voor altijd het Lappersfort over de dood heen. Op 11 juli 2006 overleed deze Brugse dichteres. Ze kon het leven niet meer aan en pleegde zelfmoord aan een boom in het Lappersfortbos. Haar hele leven lang had ze gezocht naar woorden om haar leven zin te geven. Als ze haar gedichten voordroeg op poetry-slams hield ze haar publiek in de ban door niets dan zichzelf te tonen. Ze maakte indruk met haar gedichten, maar was te bescheiden en te verlegen om de complimentjes en de aanmoedelingen die ze kreeg naar waarde te schatten. Ze wilde vooral creatief bezig zijn. Zo was ze ook actief betrokken bij de opstart van de 'nieuwe' Lastige Bruggeling in 2004. Ze organiseerde een benefiet waarop diverse kunstuitingen van plaatselijke artiesten aan bod kwamen. Ze kon mensen motiveren die anders nooit uit hun schulp kwamen met hun creaties. Zelf schreef ze gedichten. Slechts enkele ervan werden tijdens haar leven gepubliceerd. De dichtbundel 'stem van brood en bossen' van de Lappersfort Poets Society wordt liefdevol opgedragen aan Melanie Vanbrughe en Mark Braet, twee dode dichters uit onze kring. (op www.ggf.be staat een huldedicht voor Melanie Vanbrughe geschreven door Marcus Cumberlege)

* (wijlen) Jotie T' Hooft <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php?p=376>

EENHOORN

Here, zonder naam en zonder gezicht
Zie vanuit den hoge
Op uw droeve eenhoorn neer
Die danig hunkert naar uw licht,

Die sierlijk door de wouden dwaalt
Maar bladeren geen voedsel vindt,
die voor de poort der doden draalt,
Allen bladeren op uw wind.

Here, zonder handen zonder stem
Snij de lichtlans van zijn voorhoofd
En vang hem in uw stalen klem
Voor de wereld hem de glans ontroof,

Lok hem langs de stapsteen sterven,
Niet als anderen domweg gedooft
Maar rein, vrij van bederven
Langs de kruisweg waar hij in gelooft.

Jotie T' Hooft

Jotie T' Hooft wordt weleens het wonderkind van, de jaren 70 genoemd. Hij werd geboren op 9 mei in Bevere bij Oudenaarde, net zoals zijn voorouders. Zijn vader was onderwijzer en zijn moeder modeontwerpster. Van jongs af aan was hij opvallend taalvaardig, las en schreef hij veel. Omwille van zijn druggebruik en rebels karakter deed hij bijna alle scholen van Oost-Vlaanderen aan. Hij werkte in het antiekatelier van zijn oom, als nachtwaker en lector bij uitgeverij Manteau. Waar hij ook was, wat hij ook deed, steeds bleef hij schrijven. Zijn eerste bundel "Schreeuwlandschap" verscheen en in 1975 huwde hij uit liefde met Ingrid. Voor zijn tweede bundel "Junkieverdriet" (1976) kreeg hij de prestigieuze Reina Prinsen Geerligsprijs. Jotie T'Hooft werd op korte tijd een literair fenomeen. Zijn persoonlijkheid als 'pop' dichter maakt hem erg populair. Zijn belangrijkste thema's zijn: druggebruik, dood en erotiek, het onvervulbare verlangen, de spanning

tussen ideaal en werkelijkheid, de droom, de vervreemding, het ontvluchten van de werkelijkheid, liefde en ook het verlangen naar 'zuiverheid'...

Voor hij de kans kreeg van zijn verslaving af te geraken, overleed hij te Brugge op 6 oktober 1977 aan een noodlottige overdosis. Na zijn leven verschenen nog bundels met onuitgegeven werk. Dat dit prille oeuvre nog steeds wordt gelezen en heruitgegeven toont aan dat het een tijdloze herkenbaarheid bevat. Jotie's oom Rik verzorgt nog steeds zijn sobere graf in Oudenaarde. Jotie wandelde er zelf graag. Je treft er nog steeds attenties van bewonderaars aan. Julien Weverbergh zei: "Hugo Claus is de keizer en Jotie is de prins."

Zijn onmiskenbaar talent zal hem overleven. Er is een tweejarige Jotiepoëzieprijs in het leven geroepen door Jong Groen! Oudenaarde dat eindigde met een 'jotieverjaardagsfeest' op 9 mei 2008. Nicolas Mannens creëerde een reeks theaterstukken rond Jotie. My space biedt een forum en je kan naar de recentste site op www.jotiethoof.be.

In de nabije toekomst verschijnt het volledige verzamelde werk. Op gedichtendag 2008 – in aanwezigheid van Ingrid Weverbergh – werd Jotie in het Lappersfortbos postuum geëerd als bosdichter (gestorven in Brugge) en kreeg hij aldaar een laatste poëtische rustplaats bij wijlen Mark Braet en Melanie Vanbrughe. Hierna lees je de bosbrief die we hem toen schreven. Voor een verslag zie op Bruggeblog op datum 31/01/08 link hieronder <http://blog.seniorennet.be/bruggeblog/archief.php?startdatum=1201474800&stopdatum=1202079600> commentaar <http://blog.seniorennet.be/bruggeblog/reageer.php?postID=4563> Video gedichtendag 2008 in Lappersfort kan bekeken worden door op deze link te klikken <http://video.google.nl/videoplay?docid=1565655416654424776>

*** BOSSENVERDRIET, BOSBRIEF AAN DE DODE DICHTERS VANWEGE GEWONDE EENHOORNS IN EEN ZEER TREURIG LAPPERSFORTBOS**

Beste Melanie Vanbrughe, Mark Braet en Jotie T'Hooft,

We schrijven een bosbrief uit het Lappersfort Poëzie- en Vredesbos en we richten ons tot jullie, onze geliefde dode dichters. Jullie droegen de bossen een warm hart toe. Jullie verdedigden al wat teer en kwetsbaar is. Sommige van onze bestuurders geven de indruk doof, blind en genadeloos te zijn. Ze slijpen de bijlen. Fluister hen jullie dromen in het oor.

Naar aanleiding van gedichtendag 2008 wordt een essay van jullie levende collega Paul Bogaert verspreid, over de verdediging van de poëzie. Het is getiteld "verwondingen". Wij denken aan de wonden die jullie afscheid heeft geslagen en aan wonden en bressen die de overheid nog altijd slaat in onze schaarse bossen.

Sinds jullie ons verlieten in respectievelijk 2006, 2003 en 1977 is de wereld niet veel verbeterd. Er braken (nog) geen andere tijden aan. Alles gaat harder en sneller, dat wel. Veel wereldpijn bereikt ons online in het internettijdperk. De winters lijken op de lentes (de opwarming van het klimaat), de samenleving wordt kouder en anoniemer. Politiek is vaak een schouwtoneel. Veel woorden, weinig daden.

Wij dromen nog van een solidaire samenleving. Proust indachtig zijn wij à la recherche du bois perdu. We hopen de spiraal van het zinloze bosgeweld te doorbreken. Het zou wat hoop en genezing brengen in de koude wereld. Wonden zouden helen, als politici hun bijlen zouden opbergen. Ergens moet iemand toch eens beginnen om de vernietiging van onze leefwereld een halt toe te roepen. Wie heeft de moed?

Wij zijn op zoek naar politici van goede wil wiens hart we kunnen veroveren. Mensen die van zuurstof voor het leven een erezaak maken en ons Lappersfortbos respecteren en bevrijden van knellende gedateerde BPA's en overbodige bouwvergunningen voor Suez-Fabricom Gti.

Vandaag planten we weer een klein zaadje van hoop dat het ooit anders wordt. Misschien slaan bosminister Hilde Crevits en cultuurminister Bert Anciaux wel de handen in elkaar voor het behoud van het Poëzie- en Vredesbos? Met de juiste spirit en veel respect moet dat lukken. Zal Vlaanderen die grootmoedigheid kunnen opbrengen in Brugge? Durft Vlaanderen het bosbehoud op de kaart te zetten?

Met Plato en Seneca, jullie collega-schrijvers, in gedachten dromen wij dat poëzie de sleutel kan zijn die de harten van mensen opent. De sleutel ter verdediging van een landschap dat schreeuwt om zorg en goed beheer. Dit zonevreemde bos van vreemde vogels en vogelvrijen wacht op bevrijdende woorden. Wij dromen van een overheid als **'agitateur positif'**.

Lieve Melanie, Mark en Jotie, rust verder in vrede in de eeuwige wouden. Ook al zijn jullie lichtjaren van ons verwijderd, waak over onze droom in dit weerloze Poëzie- en Vredesbos. Zodat ons bos de dodendans en de bijen ontspringt.

Namens de vele duizenden mensen die van de bossen van Vlaanderen houden.

Peter Theunynck, woordvoerder Lappersfort Poets Society * Luc Vanneste, secretaris Groene Gordel Front in Hanzestadcoalitie voor een duurzame en dierbare stad * Ingrid Weverbergh, weduwe van Jotie T'Hooft * Bert De Somviele, directeur VBV, Vereniging voor Bos in Vlaanderen www.vbv.be te Brugge, Poëziebos, gedichtendag 2008

Meer info: zie www.gedichtendag.org www.flanderstoday.eu/jahia/Jahia/pid/867

B. Waarom de Lappersfort Poets Society?

De Lappersfort Poets Society is een kring dichters en dichtersessen die de bezorgdheid voor de bossen & bomen van het Groene Gordel Front & de Lappersforters in poëzie heeft gegoten.

Net zoals in de film "Dead Poets Society" ervaren zij de natuur en de bossen als wezenlijk deel en bron van het leven... Maar helaas is die bron - net als de democratie - op korte en op middellange termijn bedreigd. Dus alertheid want het gevaar is niet geweken...Net zoals de Dead Poets rebelleren de Lappersfort dichters en dichtersessen met levenspoëzie en creatieve opstand tegen het fnuikende gezag... Ondanks de overmacht van de macht : het verzet van de levende krachten voor duurzaamheid groeit van onderuit...Op hoop van zege..? Alle gedichten zijn online op <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php>

Met ons moeten de dingen een begin hebben.

Hier, nu, is een oorsprong.

Op de drempel van een onbekende, ongeschreven, onvoorziene uitdaging blijven wij onzeker staan.

Laten wij moed vatten. Ons brein leegmaken. En ons bekend maken aan onszelf. En aan onze eeuw.

Opdat wij onze aandacht richten op dit schouwtoneel.

Opdat wij ons concentreren. En luisteren.
 Opdat wij ons voorbereiden in ernst en met vreugde.
 Laten wij ons heerlijk bewust zijn van wat wij zullen gaan maken.
 Van wat zich zal afspelen in dit massaal samen schrijven aan het duurzame & dierbare
 Hanze-draaiboek. Van de toekomst.

(vrij naar Ben Okri : Gevecht in de geest, keerspreuk v/d 21 ste eeuw)

C. Lappersfort & de bossen van Vlaanderen...

Ondertussen staat het Lappersfort symbool voor alle zonevreemde bossen.
 Om de 36 dagen wordt 1 Lappersfort van 18 ha omgehakt. Vlaanderen ontbost elk jaar
 126 ha legaal en 50 ha illegaal. Er gaat bijna evenveel bos weg als er
 bij geplant kan/mag worden...Het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen telt een achterstand
 van 9.000 ha bos. Geen zuurstof voor het leven.

EEN INGEZONDEN BRIEF AAN ADRES GGF

Week van het bos 2004

Poëten, zangers, redenaars,

Groot jullie dichtkunst, harmonieus jullie lied, krachtig jullie stem, als ze tot ver buiten
 de poorten van Brugge doorklinkt en gehoord wordt.
 Maar nog sterker is jullie bezieling die ons dieper
 dan ooit inspireert tot nieuwe ideeën!

Wij, bosfanaten van het eerste uur, wij groeten u.

Het was zomer, 1987, toen we in ons groene land de voortekenen zagen van
 kleinschalige kaalkap en niets-ontziende bosverminking. Spontaan werd
 onze vereniging geboren, ter bescherming van alles wat ons en ons
 gebroed rest aan bos, struik en dier in de wijde omgeving.

In 1991 sloeg de verkavelingsdrang over op het ongerepte bosgebied. Een 15-tal ha
 van dit zeer waardevolle natuurverbingsgebied had namelijk in 1978 een
 gewestplanwijziging naar woonpark ondergaan, een 10000-voudige
 opwaardering voor de eigenaar..... Talloze brieven, contacten met
 lokale en regionale instanties, inzetten van alle legale procedures,
 opvolging met verantwoordelijke politici, etc. , niets kon tot op
 heden de dreiging afwenden.

Het particuliere belang van kapitaalkrachtige eigenaars overheerst nu eenmaal het
 maatschappelijke belang. Met het geduld van een schildpad op wereldreis schrijden
 we verder, zwalpen doorheen de woestijn van het politieke vacuüm, wachten op een
 gelijkkluidende stem uit het niets.

En toen, toen was er plots het Lappersfort, de boomhutten, de bezetters, het
 Hanzestadproject. Hoop en volharding bekropen me toen ik destijds op een late avond de
 incognito bewoners ter plekke ontmoette en een gelijkgestemde bezorgdheid ontwaarde
 ..... Alleen, wij bezitten niet de uitstraling van een historische stad, noch de romantische
 geaardheid van onze Westvlaamse landgenoten, noch het lef van vrijgevochten
 rechtvaardigheidsstrijders.

Na 13 jaar strijd is onze tijd haast op. Een kaars branden voor de heilige Dionysus, is dit onze laatste uitweg?

In mijn verbeelding zie ik een Mars aan het adres van onze geachte ministers, een heuse kruistocht van vele Bruggelingen, onderweg vervoegd door minstens zoveel sympathisanten uit alle hoeken van Vlaanderen, en aan de overkant van de Waaslandtunnel opgewacht door een indrukwekkende meute Kempische natuurliefhebbers. In hun vaandel: het integraal behoud van de zonevreemde bossen !!!

Beste vrienden en vriendinnen ginds in Brugge, gesneden uit goed Lappersforthout. De klok tikt en de politieke slinger zwaait medogenloos verder. Jullie weten, deze slinger wijkt enkel voor de druk van het grote publiek. Laat deze kans ons inspireren, laat eendracht onze finale hefboom worden.

Tijd voor een plan B in het Lappersfortmuseum on line ? <http://ggf.regiobrugge.be/>

D. Hut Fabricom Vredesbos = duurzame grondenruil the Fabricom Peace Wood = le bois FABRICOM de la paix

Chers ami(e)s de Suez – Fabricom Gti, pour que vous comprenez on traduit aussi notre grand terme qu'on continue à lancer : c'est ' le bois groupe Fabricom de paix ' (Hut Fabricom Vredesbos). C'est pour respecter en même temps le groupe Fabricom et le bois du Lappersfort. On demande aux gouvernements d' installer ' un durable échangeement de sol ' entre les gouvernements et le groupe Fabricom quelque part en Bruges/Flandre. Si possible on reste libre pour trouver une solution durable pour "le cas symbolique du bois Lappersfort étrange à sa zone..."

PS. ceci n' est pas un bois (surrealisme in de Brugse bossen) AAN DE VOLGENDE BURGEMEESTER VAN BRUGGE <http://www.regiobrugge.be/newsread.php?sid=1&aid=391>

HERFST

Als het bos van het Lappersfort verdwijnt,
laten de bomen in Vlaanderen
hun bladeren tegelijk
vallen.

Bruges la morte

Als het bos van het Lappersfort weg is,
kan de industrie in Vlaanderen
weer opgelucht
ademen.

Flandre la morte

Wally de Doncker